

LIBRIS

ISBN 978-630-6563-06-7

We know
books

LETIZIA TIMOFTE
OVIDIU GLIGU

COPILII MARI DEVIN BIZARI

Redactor/ Nina Bercan

Lector/ Monica Orășanu

Corector/ Cosmin Istodor

Ilustrație copertă/ Ioana Bot

Layout/ Andreea Mihaiu

Dtp/ Mihăiță Stroe

Editura Predania/ București

prietenii-predania.ro

Distribuție/ Supergraph

0728 303 566

PREDANIA

5	PREFAȚĂ
7	POTOPUL
14	CURSUL DE ȘTIINȚE PRIMITIVE ȘI ECUMENISM
22	PROBA DE LUCRU
31	PERIPEȚII LA UZINĂ
39	CĂSUȚA NOASTRĂ ADOPTIVĂ
45	CUM AM AJUNS SĂ IUBESC MERSUL LA BISERICĂ
55	NOUTĂȚI DIN REȘIȚA
67	O ZI DE MIERCURI
76	FALSUM TERROREM
88	NU E GRAV, ȘI TOTUȘI...
94	MĂRTURIA
104	RUGĂCIUNEA DE SEARĂ
113	ACCIDENTUL
122	ȘI PISICA, ȘI COPACUL, ȘI PLOAIA...
138	ABURI DE CEAPĂ
150	SPOVEDANIA
161	COPIII MARI
173	MUNTE CU MUNTE SE ÎNTĂLNEȘTE, DARĂMITE OM CU OM
190	POSTFAȚĂ

imersiune în viața unor persoane adevărate. Prin stilul simplu și direct (deseori apar scrisori sau pagini de jurnal), personajele devin aproape palpabile, iar cititorul devine un confident al Elenei și al Oanei (din Belgia) și al lui Tudor (din România). Ei, și ceilalți copii-adolescenți care își păstrează în continuare chipurile de sfințenie, văd lumea prin ochii lor de îngeri, și ne-o transmit așa cum o văd ei. Regăsim mereu bucuria și nădejdea, curajul de-a-și asuma natura umană nealterată, chiar într-un cadru social din ce în ce mai dezumanizant.

Fiind o carte scrisă „în curtea bisericii” (de fapt a mănăstirii ortodoxe din Vedrin-Namur, Belgia), romanul are și o dimensiune religioasă. Dar cei care vor căuta aici o culegere de rugăciuni pentru copii, sau un îndrumar de spovedanie pentru adolescenți, vor fi dezamăgiți. Textul nu prezintă nici familii ideale, nici copii perfecți. Regăsim doar credința unor oameni obișnuiți, străbătuți de încercările cotidien ale vieții.

O altă temă creionată de autorii este povestea unui grup de tineri din România care cunosc din plin sărăcia, inechitatea și corupția. Dar și renașterea spirituală, fundamentată pe valorile creștine, care se înfiripă în întreaga țară.

Mesajul social al cărții este unul de împotrivire în fața modernismului aberant, reluând parcă îndemnul Patriarhului Pavel al Serbiei: „Să fim oameni!”

P.R.

POTOPUL

(FĂLTICENI, OCTOMBRIE 2018)

— Fetele mele, fetele mele! Doamne, fii cu noi! Doamne ai milă de fetele mele!

Tata strigă cu disperare, forțează ușa și intră în camera noastră. Ne caută cu lanterna, înaintează greu, apa îi vine până la brâu.

— Oana, Natalia! Unde sunteți? ne strigă iarăși și încearcă să vină spre patul nostru, de fapt spre plapuma care acum plutește ca o fantomă. Se împiedică de ceva, cade de tot în apă, dar din fericire lanterna nu se stinge.

— Aici, aici pe dulap, tataa!

— Nati, tu ești?

— Sunt eu, Oana! îi răspund.

Tata ne confundă mereu vocile, deși sora mea e cu șapte ani mai mică.

— Oana, Doamne-ajută! Unde e Nati? Nu e cu tine?

— Nu, nu știu unde e.

— Cum nu știi, Oana? Nu se poate, ai paisprezece ani și nu știi unde e sora ta?

— Până adineauri a fost aici cu mine pe dulap. Când a văzut lumina, n-a știut că ești tu, s-a speriat și a sărit jos în apă. A spus că merge în baie să ia barca.

— Ce barcă? Nu înțeleg nimic. Haide, coboară! Ține tu lumina!

Tata îmi dă mie lanterna și, cât sunt de mare, mă ia pe umeri. Pornim să o căutam pe Nati. Apa îmi ajunge până deasupra gleznelor, mă sperii, e foarte rece. Când ajungem la ușa de la baie mă aplec să nu mă lovesc la cap, tata se lasă și el mai jos și apa îmi trece de genunchi, parcă mă taie ca o lamă de gheață.

În baie nu e nimeni.

— Ați venit amândoi de la fabrică? Unde e mama? întreb.

— Sus pe deal, *la Cruce*, e multă lume acolo.

— Dar ce s-a întâmplat?

— S-a rupt barajul de la dig! A venit apa peste noi! Sunt multe case inundate!

Îmi vine să întreb dacă și casa lui Tudor a fost inundată, dar nu îndrăznesc. Ieșim din baie și ne ducem în curtea din spate. Afară parcă apa e și mai mare. Luna luminează, nu știu cum, printr-o fereastră din nori.

— Nati! Natalia! strigă tata cu toată puterea.

Strig și eu, speriată de lacul care a înghițit curtea noastră, în care nu mai recunosc aproape nimic. Și totuși ceva se

mișcă lângă cireș. E ligheanul nostru cel mare, plutește lin și Nati sta ghemuită înăuntru. Ne apropiem, ea ne aude și se ridică. Vai, Doamne, e toată udă!

— Mama! Oana! Mi-e frig!

— Nati! Nati, puișorul tatii!

Tata o ia în brațe, nu știu cum reușește să ne țină pe amândouă. Când Dumnezeu vrea, se biruiesc legile firii, cum am auzit eu citindu-se odată la biserică.

Ieșim pe poartă cu mare greutate, apa e tot mai mare. Ne îndreptăm spre deal, din fericire nu e departe. Tata găfâie ca o locomotivă, începem să urcăm și să ieșim din apă.

— Gata, nu mai pot! Hai c-am ieșit! zice tata și ne lasă jos.

Urcăm în continuare dealul din spatele casei, toți trei unul lângă altul, să ajungem *la Cruce*. O... de câte ori am făcut noi drumul ăsta cu mama și tata, să culegem flori. Sau să ne uităm la blocurile din Fălticeni, se vede chiar și școala noastră. Dar n-am urcat niciodată noaptea. Abia acum îmi dau seama că sunt desculță, mă rănesc în toate pietricelele și lunec pe iarba udă. Văd că Nati a fost mai inspirată și e încălțată cu teniși. Plouă în continuare, de trei zile nu s-a mai oprit, însă ploaia nu e așa rece ca apa de la baraj.

La Cruce sunt mulți oameni, s-au făcut câteva grupuri care zumzăie. Mama ne vede și fuge spre noi. Ne îmbrățișează și ne sărută.

— Doamne, Ți mulțumim, Doamne! Fetele mării, dragelile mele!

Cred că îi cam vine să plângă. Și mie îmi vine...

Tata se duce la piciorul crucii și îngenunchează cu fruntea lipită de stâlpul de lemn.

— Haide, bre, că nu-i sfârșitul lumii! vine unchiul Costache și îl bate pe umăr.

Noi ne așezăm pe iarbă și privim în vale: din casa noastră se mai vede doar acoperișul și partea de sus a ferestrelor. Din casa lui Tudor, la fel. Tocmai când mă gândesc la el, numai ce-l aud:

— Ține, să nu răcești!

Nu știu de unde, Tudor a apărut lângă mine și îmi pune o pătură pe umeri. O, Doamne, parcă raiul a venit peste mine, nu o pătură. E caldă, e moale și uscată.

— Tudor, de unde ai pătura? Și tu, nu ți-e frig?

— Ne-au adus tinerii de la Biserica Mare – din Fălticeni, pături și ceai cald, au venit acum noaptea cu mașinile. Vă las, mă duc la ai mei!

— Tudor! Stai puțin!

— Da, Oana?

— Îți mulțumesc mult!

— Cu drag! Hai că trebuie să mă duc!

Păturile de fapt nu sunt prea multe, o iau pe Nati în brațe și ne strângem una în alta, începem să ne încălzim. Mama ne aduce câte un pahar de ceai calduț încă.

— Să nu aruncați paharele de carton pe jos! zice Nati... Trebuie să protejăm natura!

— Păi da, că altfel natura... tata nu-și termină ideea că se întoarce brusc spre mama: Măriucă, banii!

— Ce bani, măi omule?!

— Banii noștri, ultimul salariu, au rămas în casă.

— Dă-i încolo de bani, opt milioane¹, ce-i aia...

— Dar, Măriucă, ăștia sunt toți banii noștri, alții nu avem la bancă.

În ultimul timp mama și tata nu se mai sfiesc să vorbească despre bani în prezența mea, că sunt mare. De obicei nu ne ajung banii și la sfârșitul lunii își fac tot felul de calcule, dar niciodată când e și Nati de față.

— Nu, nu, eu mă duc până acasă, continuă tata. Rămâneți aici, vin imediat!

— Măi bărbate, stai locului! Nu ești întreg la cap!?

Dar tata o ia la fugă la vale, spre case. Mama se așează lângă noi și cred că se roagă.

— Oana, tata știe să înoate pe sub apă?

— Da, Nati, sigur că știe...

— A făcut bazin când a fost mic?

— Nu, draga mea, tata n-a făcut bazin.

— Dar atunci de unde știe să înoate pe sub apă?

— Păi... a văzut la televizor!

— A, știe și el să înoate ca sirenele?

— Mai bine decât ele!

¹ Aproximativ două sute de euro.

— Oana, să-ți spun ceva?

— Da?

— Știi, eu...

— Spune, Nati! Te-ascult!

— Aaa, Oana... Mie mi se face cam somn, să mă trezești când se întoarce tata...

Deodată se aude un bubuit asurzitor urmat de un vuiet puternic și prelung. Acum s-a rupt barajul! Înseamnă că până adineaori a fost doar fisurat. Doamne, mulțumim că tata nu a ajuns prea departe. Se întoarce la noi făcând un gest cu mâinile larg deschise în lateral, parcă ne-ar zice: „Asta e!”

În spatele lui, în vale, priveliștea e groaznică. Apele s-au dezlănțuit, sfărâmă cu furie tot ce întâlnesc în cale. Se rostogolesc cu viteză bucăți mari de piatră și trunchiuri de copaci. Acoperișurile caselor se răstoarnă, la fel câteva mașini, parcă sunt jucării. Pe unde ar fi trebuit să fie ulița noastră plutesc în dezordine fragmente din garduri și mobile. Se aud grinzi trosnind, ziduri căzând înfundat. Ca o pecete a disperării, și a neputinței, încep să mugească animalele mari ale vecinilor. Ce bine că noi nu avem animale, doar pe Pufi și câteva găini, sigur s-au ascuns ei undeva.

— Fraților, ăsta-i potopul! strigă unchiul Costache. Prea L-am mâniat pe bunul Dumnezeu!

*

— Știi de ce te iubesc eu pe tine, Oana? Pentru că tu ești cea mai frumoasă soră mare.

— O, Nati, draga mea! Tu ești cea mai frumoasă și mai scumpă soră mică!

— Oana, vrei să-ți cumpăr o păpușă?

— Să-ți spun ceva, nu știu de ce, parcă de la o vreme nu-mi mai vine să mă joc cu păpușile.

— Atunci ce-ai vrea?

— Păi... o bicicletă mare!

— Bine, îți cumpăr! Ce culoare?

— Roșu sau bordo... Ei, Nati, bicicletele sunt scumpe, nu ai tu atâția bani.

— Ba am! Măine îți cumpăr!

— Pe bune? De unde ai?!

— Să nu spui la nimeni! Când ne-am urcat pe dulap, să nu ne ude apa, am dat de punga cu bani pe raftul de sus, între haine. Decât să-i ia apa, mai bine i-am luat eu, i-am ascuns în buzunarul de la piept.

— O, Nati, surioara mea dragă! Ne-ai salvat!

— Deci rămâne roșie?

— Nu, lasă, nu cumpăram bicicleta acum. Dar ce bine că ai luat banii! Nati, trebuie neapărat să-i spunem lu' mama și tata, mă-nțelegi? Hai, nu te superi, bine?

— Bine, le spunem. Dar n-o sa mă certe?

— Nu, nu cred. Vor fi tare bucuroși. Hai, îngeraș!

— E-le-naa... Eleenaaa!?!)

Am tresărit brusc de pe suprafața dură a băncii pe care mi-o alesesem pentru odihnă. Urăsc faptul că toată clasa *trebuie* să se întoarcă, fiecare rotindu-se pe scaunul său, pentru a râde bine de săracul elev care adormise în pace, elev care în acest caz eram eu. Dar, cel mai mult urăsc atunci când mi se strigă numele în acest fel, fiindcă asta înseamnă că ori va trebui să găsec o scuză decentă pentru refuz, ori să-mi pierd timpul ca să rezolv problemele altora. Exact ca acasă...

— Elena, de câte ori ți-am spus să fii atentă la ce ne împărtășesc colegii tăi de clasă?! De data asta, îmi pare rău, dar ai depășit orice limită.

Faceți cunoștință cu profesoara mea de *Științe primitive și ecumenism*. Desigur, nu așa se cheamă cursul ei, dar când îmi voi reaminti cum se numește vă voi anunța. În orice caz, de azi-dimineață încă nu mi-am adus aminte.

— Te rog, spune-ne măcar un lucru care s-a discutat de la începutul orei. Și fără șiretlicuri.

— Îmi cer iertare, dar nu prea-mi amintesc, începusem eu. Îmi pare rău...

Și asta chiar o gândeam serios. Nu voiam să vorbească cu părinții mei, mai ales cu mama, căci ea mi-ar interzice calculatorul pentru tot restul existenței mele... și am mare nevoie de el. Dar despre asta vă voi vorbi peste o vreme.

— Îmi pare rău, domnișoară, dar cred că e timpul să-ți schimbi atitudinea la ora de religie... (*Religieeee*, asta era cuvântul!!). Voi suna la tine acasă în seara asta, continuă doamna amenințător.

— Oh..., am zis supărată după ce trecuseră câteva secunde.

*

Cred că a venit timpul să vă vorbesc în sfârșit despre mine. Mă numesc Elena, m-am născut în Suceava. De când am fost mică părinții mei plecau mereu, prin Italia, Germania și – cel mai mult – Franța. Câteodată rămâneam doar cu mama sau doar cu tata. Alteori stăteam cu bunica, la țară, lângă Fălticeni. Lipsa părinților o înlocuiam cu prezența vecinilor. De asemenea, vara la țară mă jucam zilnic pe drumul neasfaltat, cu copiii de vârsta mea. Aveam și o casă de păpuși pe care o puneam pe masa de afară, strigam tare „Oanaaa!!” când ajungeam în vale, la casa în care stătea ea, și apoi fugeam repede înapoi la mine să ne jucăm împreună de-a prințesele.

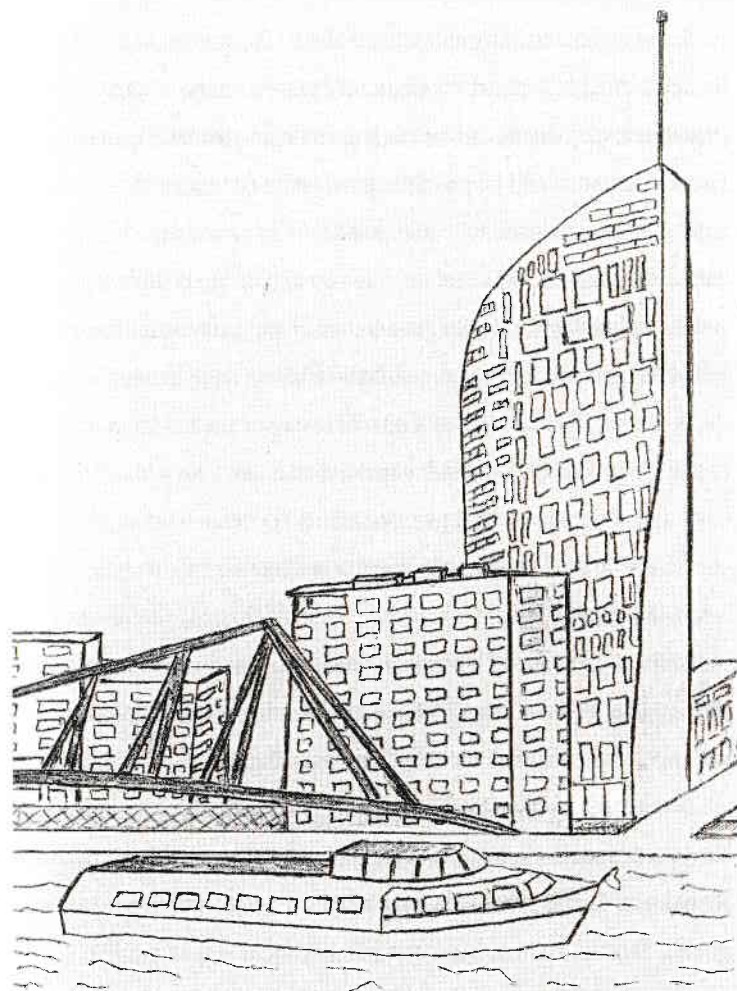
Apoi multe s-au schimbat radical de când ne-am stabilit „definitiv” în Belgia, acum trei ani. Părinții mei lucrează amândoi la Comisia Europeană, în capitală, deși noi locuim cam la o sută de kilometri, la Liège. Despre acest oraș valon, străbătut de fluviul Meuse, aflasem de la profesoara mea de franceză încă din clasa a treia, înainte să ajung aici, în țara-n care se tunde iarba scurt și nu sunt garduri la case. Păcat că de la dânsa nu am învățat totuși mai mult vocabular util.

Din prima zi de școală în Belgia, în clasa a patra, nu am amintiri clare. Părinții m-au înscris la Collège Sainte Claire, zice-se una dintre cele mai bune școli catolice² din Liège. Ceilalți colegi români erau cam în aceeași situație ca și mine, dar totuși nu am legat prietenii așa repede. Poate pentru că încă-mi era prea dor de lumea pierdută și știam că nu mă voi întoarce grabnic la bunica, la sfârșitul lunii, ca odinioară.

Din fericire, în fiecare vacanță de vară reveneam pentru câteva săptămâni *acasă*. Mă trezeam din vise dimineața ca să duc la bun sfârșit alte vise pe parcursul zilei. Vă dați seama că așteptam momentele acestea timp de zece luni. Mă bucuram în sfârșit de căldura verii, o ajutam pe bunica cum puteam...

Ca să știți, ceea ce mi-a plăcut cel mai mult a fost să mă reintâlnesc cu unii prieteni din copilărie cu care cam pierdusem legătura, mai ales cu Oana. Ce bucuroasă am fost când am vorbit în sfârșit cu ea după cinci ani în care nu ne

² În general, în Belgia, școlile catolice au un renume mai bun decât școlile de stat.

„... Liège. Despre acest oraș valon, străbătut de fluviul Meuse, aflasem de la profesoara mea de franceză încă din clasa a treia.”

mai văzusem! Fiindcă nu ne nimerisem în aceeași școală, în România, și apoi eu plecasem...

La sfârșitul lui august (de obicei în Belgia ne reîntoarcem în septembrie), când trebuia să trec în clasa a șaptea³, mă plimbam pe ulițele unde ne jucam mai demult cu mingea. Erau și acum mulți copii, dar drumurile fuseseră recent asfaltate. Când am ajuns în *Vale* (toată lumea numește așa partea asta a satului, căci e... la vale), m-am așezat pe o bancă privind norii; mersesem mult în ziua aceea. După un scurt timp, aud foșnete prin spatele meu, probabil cineva se așezase pe banca de la cealaltă casă. Peste doar câteva secunde, trece un stol mare de păsări și, cu voce murmurată, zic „nu e nunta mea”, căci așa obișnuiam să spunem când treceau multe păsări.

Imediat aud în spatele meu o voce care mă strigă:

— Elena?!

Mă întorc să văd cine era, însă nu am recunoscut-o atât de repede pe fata asta... Dar era clar cine putea să fie...

— Oana! Nu pot să cred!! zic eu uimită.

Ne repezim amândouă să ne îmbrățișăm. Țineam în brațe persoana cu care mă jucasem toată copilăria mea din România. Iarna cu sania sau vara cu toate cele, cu ea mergeam. Sincer, m-am bucurat cât toți acei ani la un loc.

Oana, când era mică, era grăsuță și avea părul scurt – eu îl avusesem și mai scurt, de fapt – dar acum e zveltă și mă

³ În Belgia clasa a 7-a este numită clasa I secundar.

depășește puțin în înălțime, căci este cu un an mai mare decât mine. A, da, ca să știți, eu sunt născută pe 16 iunie și ea pe 15 iunie; rezultă un an și o zi diferență, dar mereu am avut impresia că ne-am născut pur și simplu la o zi una după cealaltă.

Ne-am plimbat „oleacă” și am vorbit mult, până a venit tata și m-a luat. L-am întrebat cât mai stăm la mamaia, ca să știu cât timp voi putea să mă mai întâlnesc cu vechea mea prietenă, și am fost tristă să aud că nu mai avem nici măcar o săptămână. Ar fi trebuit să mă văd cu Oana direct de când am ajuns, ca să reușim să ducem la bun sfârșit toate discuțiile pe care nu le-am avut de-atâția ani.

Când am părăsit-o, țin minte bine că i-am spus: „Ne vedem la vară!”; cred că și ea ține minte asta.

Așa am ajuns să vorbim pe Messenger, de fiecare dată când mă lăsau părinții la calculator. Eu utilizam contul mamei, Oana avea deja un cont ca să vorbească cu o mătușă de-ale sale, care muncește în Germania. Prietenei mele îi povesteam ce mă supăra, ce mă bucura, eu o ascultam la rândul meu. Dar de-acum n-o să mai vorbim deloc până la sfârșitul școlii, ba poate mai mult. Ce chin! Asta din cauza cursului de religie...

*

Mama nu era supărată pe mine, ci întristată, de parcă o dezamăgisem enorm de tare... Nu am înțeles-o, până la urmă